מלכות ותקשורת – פרשת השבוע ויגש

מאת: הרב אהרן אליהו פירר
דצמבר 16, 2023

מה הקשר בין מלכות, תקשורת, פחד וחטא המרגלים? הרב פירר מגלה מהו החוט המקשר בין מושגים שונים במהותם לחיים שלנו מתוך פרשת ויגש…

רבי נחמן מברסלב אומר (תורה ז חלק ב, "כי מרחמם ינהגם") שצריכה להיות לצדיק בחינה של כל בשמים ובארץ (אות ז). מידה זו היא מידת ההתקשרות בין העולמות, בין אנשים שונים ואף הפוכים זה מזה (שמים וארץ) בין אדם לחברו, בין איש לאשתו, מה שקוראים היום תקשורת בין האנשים. ומידה זו היא בחינת ספירת היסוד (כמובא בסוף התורה).

בחינה ומידה זו היא קיום העולם, כמו שמובן ונראה בחוש שכל אחד יש לו קיום על ידי הקשר שיש לו עם הזולת דווקא, כי כל אדם בעולם צריך לקבל מהשני את מה שחסר לו ושהשני יכול לתת לו, הן ברוחניות והן בגשמיות. לכן בתחילת הפסוק של השגת "מלא" כתוב "וקרא זה אל

זה ואמר וכו '…. מלא כל הארץ כבודו ", ותרגומו ומקבלין דין מן דין – ומקבלים זה מזה .

אולי גם זה יעניין אתכם :

משימה בלתי אפשרית

לעשות את הבלתי אפשרי

נלחמים עד הסוף

הבחינה של התקשרות פירושה , שכל אחד נמצא במקומו ומשם הוא מתקשר עם הזולת . לעומת זאת (באות ט) מציין רבי נחמן את מידת ההתכללות , ואומר שצריך לכלול העולמות ושעל ידי זה זה נולדת מידת היראה – מלכות . כלומר , שבשונה ממידת ההתקשרות (בחינת היסוד) שבה כל אחד נשאר במקומו ומשם מתקשר עם השני הנמצא במקום אחר , הרי שבבחינת ההתכללות האדם לא נשאר רק במקומו אלא כביכול יוצא קצת ממקומו ונכלל בחברו , וזה בא לידי ביטוי בכך שהוא לא רק מבין אותו אלא גם מרגיש אותו .

תקשורת מהי ? שכל אדם נמצא במקומו ומשם הוא מתקשר עם הזולת . אך רבי נחמן שם דגש על עניין ההתכללות – שהאדם לא נשאר במקומו אלא , כביכול , יוצא ממקומו ונכלל בחברו וכך הוא גם מרגיש אותו …

ובאמת , כולנו צריכים את שתי הבחינות – גם לתת מקום לכל אדם על ידי ההתקשרות שבין האנשים , וגם להיכלל עם הזולת , לחוות ולהרגיש אותו . ועיקר שלמות המלכות של האדם על הזולת הוא רק כאשר הוא מרגיש אותו , וזהו עיקר קיום וישוב העולם (כמבואר באות ב , שצריכים לדעת מה השני צריך כדי לרחם עליו באופן שבאמת יועיל לו , עיינו שם) .

לצאת מהמקום שלנו ולו רק כדי להרגיש את הסובבים אותנו …

מדברים אלה יובן המפגש בפרשת ויגש בין יהודה (שבמידת המלכות) לבין יוסף (שבמידת היסוד), שהמתווך ביניהם הוא בנימין שהוא בחינת ארץ ישראל (בן-ימין – בן ארץ ישראל כמובא בפירוש רש"י), שבארץ ישראל דווקא זוכים להארת הצדיק שמקיים וכולל את העולמות (כמובא בפנים התורה, אות א ואות יא).

והביאור למעשה הוא – לגבי העניין שאדם מפחד לאבד את מקומו ומלכותו הפרטית ולכן הוא מסתגר ונמנע מלהיכלל בזולת. אבל על ידי הארת ארץ ישראל זוכה האדם לדעת שההיפך הוא הנכון – שלעיקר המלכות והמקום של עצמו יזכה דווקא על ידי שייכלל בזולת. פחד זה שיש לאדם הוא חטא המרגלים (המובא באות יא ובאות ג), שפחדו לבוא לארץ ישראל שמא יאבדו את מלכותם (כמובא בהלכות נדרים ד, על תורה זו) ובזאת טעו כנ"ל, שאדרבה, דווקא כשבאים לארץ ישראל זוכה האדם למלכות אמיתית.

לסיכום: עיקר המלכות של האדם תלוי ביכולת שלו לתקשר ולהרגיש את הזולת, כי בלי זה מלכות האדם תהיה בבחינת של רודנות (כמובא באות י) בדוגמת המלכות שמביא רבי נחמן דווקא את הרודן נבוכדנצר.

כל שבוע אנחנו נהנים מעוד חידושים נפלאים על פרשת השבוע, כנסו לכאן ותיהנו גם אתם.